



Magkakapatid na Saclolo

Pagtugon/Pagkilos sa Sakuna

Nilikha ang materyales na ito sa pamamagitan ng tulong mula sa Council of Local Authorities for International Relations (CLAIR).

1. Paghahanda para lumikas

Kapag nagkaroon ng sakuna, maaaring masira ang mga tubo ng tubig at hindi makakuha ng tubig na maiinom, masira ang kalsada at hindi agad makarating ang tulong.

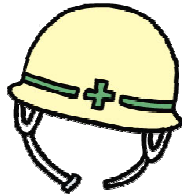
Maghanda antimano upang makakain at makapagpalit ng damit nang ilang araw matapos magkaroon ng sakuna.



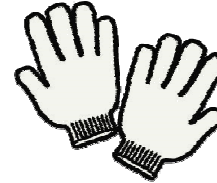
Maghanda ng dadalhing gamit na pang-emergency



☐ **Helmet/“bōsai zukiñ”**

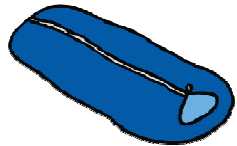


☐ **Guwantes (“gunte”)**

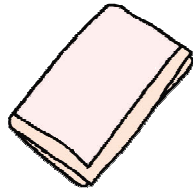


Isuot ito para hindi masaktan kapag lilikas.

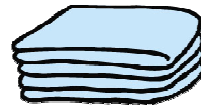
☐ **Sleeping bag**



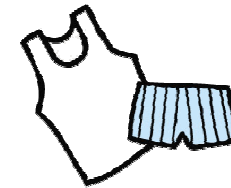
☐ **Kumot**



☐ **Tuwalya**

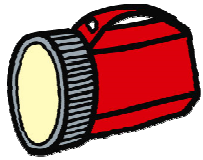


☐ **Panloob** (Pampalit na Damit)



Gumamit ng malinis na damit kapag matutulog at magpapalit ng damit.

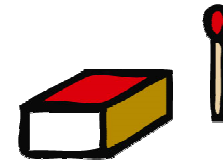
☐ Flashlight



☐ Kandila

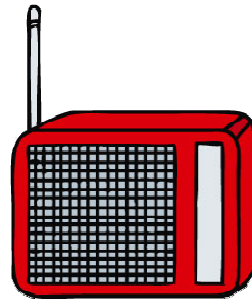


☐ Posporo/Lighter



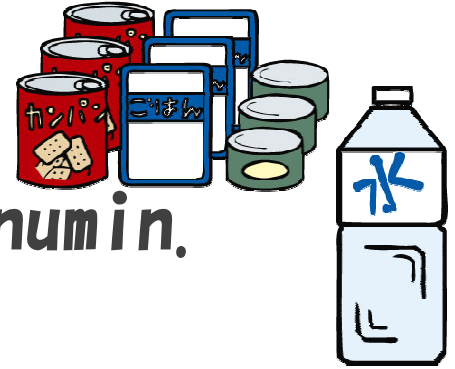
Madilim na madilim sa gabi kapag huminto ang kuryente. Kailangan ng ilaw.

☐ Radyo



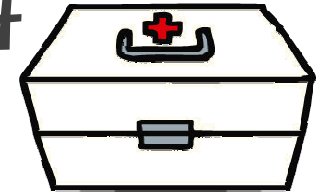
Makakakuha ng impormasyon ukol sa sakuna.

☐ Pagkain at maiinom na tubig ng pamilya para sa 3 araw



Mahalagang-mahalaga ang pagkain at inumin.

☐ Pang-first aid na Gamot/Regular na Gamot



Kailangan kapag nasugatan o nasaktan at para sa taong may karamdaman.

Bahagi lamang ang nakasulat dito.

Pag-isipan kung ano pa ang kailangan at ihanda ito.

2. Saan lilikas

**Maaaring maging mapanganib na daan sa oras ng sakuna
kahit ang palaging ginagamit na daan.
Gamitin ang ligtas na ruta sa paglisan,
at kalmadong lumisan sa itinakdang
lugar ng paglisan.**





Pagtiyak ng lugar ng paglisan at ruta sa paglisan

Nakatakda sa bawat distrito kung saan kayo nakatira ang lugar ng paglisan kapag nagkaroon ng sakuna. Kadalasan, mga paaralan at pampublikong gusali ang lugar ng paglisan. Magtanong at tiyakin sa lokal na samahan (chōnaikai) o sa namamahalang dibisyon sa lungsod o bayan.

Pagtiyak ng Hazard Map



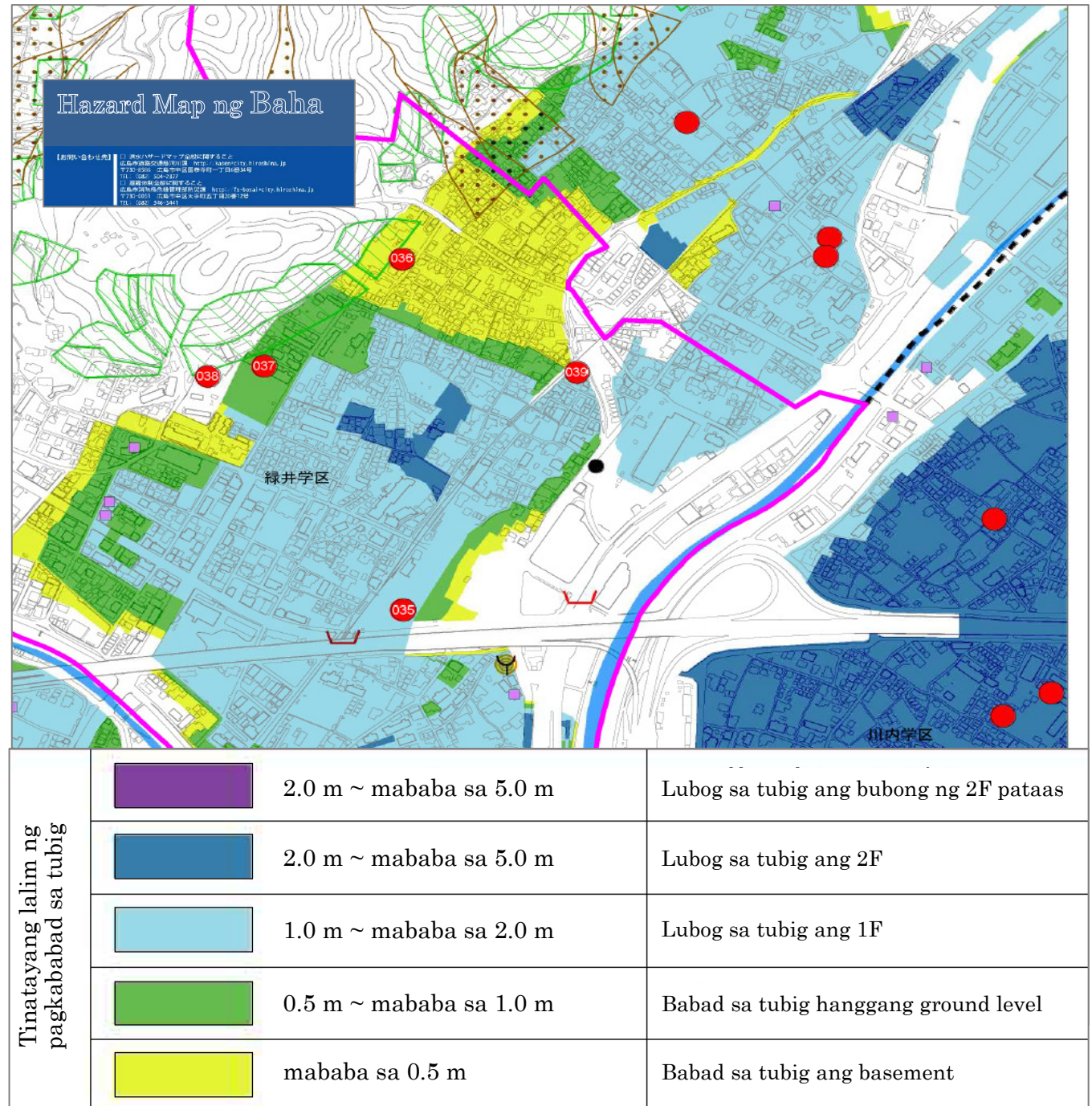
Ipinamamahagi sa mga tahanan ninyo ang “Hazard Map” kung saan malalaman ang mapanganib na lugar at lugar ng paglisan sa oras ng sakuna.

May iba’t ibang uri ng hazard map tulad ng para sa lindol, pagkababad sa tubig, pagtaas ng tubig sa dagat, pagbaha, sakuna ng pagguho ng lupa, atbp. (Mayroong uring hindi nagagamit ayon sa lugar.)

Hazard Map (Halimbawa)

Nakalantad
para sa publiko
sa lungsod ng
Hiroshima ang
Hazard map ng
bahang nasa
kanan.

Nakabukod ayon
sa kulay ang
mga mapanganib
na lugar.



Ipinamamahagi sa inyong tahanan ang hazard map, ngunit maaari itong tingnan sa homepage. Magtanong sa namamahalang dibisyon sa lungsod o bayan kung hindi maintindihan.

**Para sa katanungan
(Tingnan ang bukod na papel “Talaan
ng kagawaran sa lungsod at bayang
namamahala sa pag-iwas sa sakuna”
sa loob ng Prefecture)**



3. Magpasya ng paraan ng pakikipag-ugnayan sa pamilya

Maaaring gamitin ang numerong pansakuna para sa mensahe (Saigaiyo Dengon Dial) “171” at mag-iwan ng mensahe (*record*) at makinig sa mensahe (*play*) upang matiyak ang kaligtasan ng pamilya.

• Paraan ng Pag-iwan ng mensahe

• Paraan ng Pakikinig sa Mensahe

I-dial ang “171”

```
graph TD; A[I-dial ang 171] --> B[I-dial ang 1]; A --> C[I-dial ang 2]; B --> D[I-dial ang numero ng telepono sa sariling bahay atbp. mula sa area code]; C --> D;
```

I-dial ang “1”

I-dial ang “2”

I-dial ang numero ng telepono sa sariling bahay atbp. mula sa area code

4. Alamin



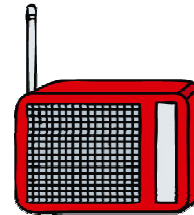
Una sa lahat, mahalagang alamin ang impormasyon sa sakuna at impormasyon sa pag-iwas sa sakuna.

Kung alam na ang kalagayan ng sakuna, maaaring makapagpasya kung saan at paano mabuting lumikas.

Kumuha ng impormasyon sa sakuna!

Paano kaya makakakuha ng impormasyon sa sakuna at pag-iwas sa sakuna?

- **TV, Radyo**
- **Mail**
- **Balita sa Internet**
- **Homepage ng Prefecture, Lungsod at Bayan at Sasakyan para sa Impormasyong Pampubliko**
- **Radyo ng Pamahalaan para sa Pag-iwas sa Sakuna**



Internet / Cellphone

Sa kasalukuyan, maaaring gamitin ang internet at cellphone para malaman ang impormasyon sa sakuna kahit kailan at kahit saan.

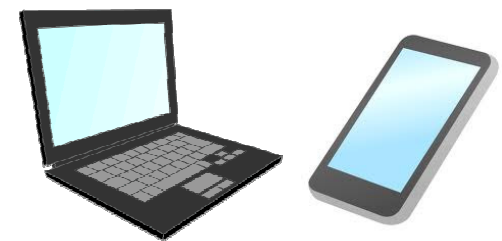
Pag-aralan sa bahay kasama ang inyong pamilya!

- Web ng Hiroshima Prefecture sa Pag-iwas sa Sakuna**

(http://www.bousai.pref.hiroshima.jp/e/bt_hp_transer.com/hdis/)

- Mail ng Hiroshima Prefecture para sa Impormasyon sa Pag-iwas sa Sakuna**

(<http://www.bousai-mail.pref.hiroshima.lg.jp/home.jsp>) atbp.



Payo ng Paglisan

May “Payo ng Paglisan” sa impormasyon sa sakunang malalaman mula sa TV, radyo, sasakyan para sa impormasyong pampubliko, radyo ng pamahalaan para sa pag-iwas sa sakuna atbp.

Senyas na “Lumikas po kayo” ang “Payo ng Paglisan.” Kahit walang inilabas na “Payo ng Paglisan,” pagpasyahan ang kalagayan at lumisan nang kusa kung nakakaramdam ng panganib.



5. Lumikas

Kapag nagkaroon ng sakuna, ang pangangalaga at pagligtas sa sariling buhay ang pinakamahalaga.

Para rito, kailangang alamin ang mga uri ng sakuna at paraan ng paglikas.



Lumikas sa Malakas na Ulan/Bagyo/ Pagtaas ng Tubig sa Dagat

- **Aagos ang tubig sa basement kaya't lumikas sa ground level.**
- **Baka mababad sa tubig ang 1F dahil sa baha kaya't lumikas sa 2F pataas.**
- **Kapag naglabas ng “Payo ng Paglisan,” lumikas sa ligtas na lugar ng paglisan kasama ang pamilya at kapitbahay.**



Lumikas sa Sakuna ng Pagguho ng Lupa

Tataas ang panganib na magkaroon ng sakuna ng pagguho ng lupa dahil lalambot ang lupa kapag patuloy ang buhos ng ulan.

Mag-ingat dahil maaaring magkaroon ng sakuna ng pagguho ng lupa kahit pagkatapos tumila ang ulan.



Kung sakaling matapat sa pagdaloy ng putik at bato

**Mga 40 kph ang bilis ng pagdaloy ng putik at bato.
Deretso itong susulong nang may bilis na halos
pareho ng kotse.**

Ano ang dapat gawin?



Kung matapat sa pagdaloy ng putik at bato, lumisan sa mataas na lugar hangga't maaari. Lumikas nang pahalang sa direksyon ng pagdaloy ng putik at bato, at maghanap ng mataas na lugar.



Lumikas sa lindol

Kapag nagkaroon ng lindol, lumikas sa gitna ng malawak na lugar (silid) kung saan walang babagsak o mawawasak na bagay. Lumikas sa lugar na tulad ng ilalim ng mesa atbp. kung saan mapoprotektahan ang katawan mula sa maaaring mahulog na bagay.



Lumikas sa Tsunami

Mapanganib lalo na sa pook na katabi ng dagat at paligid ng ilog. Maaga pa lang, lumikas na sa malayo at mataas na lugar.

Noong Malaking Lindol sa Silangang Japan, umagos ang higit sa 10 m kataas na alon.

Hangga't maaari, lumikas sa mataas na lugar tulad ng mga 4F ng gusali.



Damdamin at pag-iisip sa oras ng paglikas

**Mag-ingat dahil maaaring makaramdam ng sumusunod at
mahuli ang paglikas sa oras ng sakuna.**



- **Ligtas ang sarili (OK lang ako)**
- **Hindi ako lilikas dahil hindi lilikas ang lahat**
- **Hindi maigalaw ang katawan (Natatakot / Nababahala)**

6. Magtulungan

Mahalaga ang pakikipagtulungan Kapag nagkaroon ng problema kahit hindi kaugnay ng sakuna.

Magbubunga ng damdamin ng pakikipagtulungan ang mabuting pakikitungo sa kapitbahay, kamag-anak at pamilya sa araw-araw.



**Subukang simulan muna sa
pagsasalita tulad ng pagbati sa
ating kapitbahay.**



Nilikha ang materyales na ito sa pamamagitan ng
tulong mula sa Council of Local Authorities for
International Relations (CLAIR).